

Commissie voor de toegang tot en het hergebruik van bestuursdocumenten

Afdeling openbaarheid van bestuur

22 december 2022

ADVIES 2022-94

met betrekking tot de weigering om toegang te verlenen tot videobeelden of audio-opnames gemaakt bij een inval

(CTB/2022/114)

1. Een overzicht

1.1. Bij e-mail van 4 oktober 2022 vraagt de heer X aan de commissaris-generaal van de Federale Politie om een kopie van videobeelden en/of audio-opnames die zouden zijn gemaakt bij de inval bij de heer Yannick Verdyck in Merksem op woensdag 28 september 2022, waarbij deze persoon ook is overleden. Hij denkt daarbij aan o.m. bodycamerabeelden, dashcambeelden, handheld-camera's, enz.

1.2. Bij e-mail van 23 november 2022 de aanvrager dat de Federale Politie haar stilzwijgende weigeringsbeslissing zou heroverwegen.

1.3. Bij e-mail van dezelfde dag verzoekt hij ook de Commissie voor de toegang tot en het hergebruik van bestuursdocumenten, afdeling openbaarheid van bestuur, om een verzoek om advies.

2. De ontvankelijkheid van de aanvraag

De Commissie is van mening dat het verzoek om advies ontvankelijk is. De aanvrager heeft immers voldaan aan de vereiste van artikel 8, § 2 van de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur om zijn verzoek tot heroverweging aan de Federale Politie en zijn verzoek om advies aan de Commissie gelijktijdig in te dienen.

3. De gegrondheid van de aanvraag

3.1. De Commissie wenst er vooreerst op te wijzen dat een verzoek om toegang tot de Federale Politie op grond van artikel 32 van de Grondwet en de wet van 11 april 1994 enkel betrekking kan op bestaande bestuursdocumenten. Het is in elk geval onduidelijk of er beelden bestaan van het voorval en als dit het geval is welke beelden er zouden bestaan.

3.2. Artikel 32 van de Grondwet en de wet van 11 april 1994 huldigen principieel het recht van toegang tot alle bestuursdocumenten. De toegang tot bestuursdocumenten kan slechts worden geweigerd wanneer één of meer uitzonderingsgronden kunnen of moeten worden ingeroepen die zich bevinden in artikel 6 van de wet van 11 april 1994 en dit inroepen *in concreto* en op pertinente wijze kan worden gemotiveerd. Slechts uitzonderingsgronden die bij wet zijn voorzien kunnen worden ingeroepen en bovendien geldt dat ze beperkend moeten worden

geïnterpreteerd (Arbitragehof, arrest nr. 17/97 van 25 maart 1997, overweging B.2.1 en 2.2 en Arbitragehof; arrest nr. 150/2004 van 15 september 2004, overweging B.3.2 en Grondwettelijk Hof, arrest nr. 169/2013 van 19 december 2013). Een weigering kan dan ook niet steunen op hypothetische en vage veronderstellingen, maar moet gestaafd worden met concrete gegevens die eigen zijn aan de zaak (RvS nr. 215.507, 3 oktober 2011, *FJF* 2012, afl. 3, 236; RvS nr. 216.506, 3 oktober 2011, *TFR* 2012, afl. 416, 195).

3.3. Voor zover de Federale Politie geen uitzonderingsgronden inroept en deze behoorlijk *in concreto* motiveert, is ze ertoe gehouden bestaande bestuursdocumenten openbaar te maken.

3.4. *In casu* meent de Commissie – voor zover bepaalde bestuursdocumenten bestaan – dat rekening moet worden gehouden met artikel 6, § 2, 2° van de wet van 11 april 1994 in combinatie met artikel 28quinquies, § 1 of artikel 57 van het Wetboek van Strafvordering. Artikel 28quinquies van het Wetboek van Strafvordering werd ingevoerd door artikel 5 van de Wet van 12 maart 1998 tot verbetering van de strafrechtspleging in het stadium van het opsporingsonderzoek en het gerechtelijk onderzoek. Daaruit blijkt dat dit artikel uitdrukkelijk het geheim van het opsporingsonderzoek invoert en dat dit geldt zowel ten aanzien van de dader, het slachtoffer als ten aanzien van derden en het publiek. Het werd noodzakelijk geacht voor het goede verloop van het vooronderzoek om te verhinderen dat het vrijkomen van informatie tot gevolg zou hebben dat belangrijke bewijselementen verloren gaan en voor de bescherming van de rechten van de verdachte om te verhinderen dat het vrijgeven van informatie kan leiden tot een publieke veroordeling, waardoor het recht op vermoeden van onschuld en het recht op privacy worden geschonden. Uit de parlementaire voorbereiding blijkt dat het geheim van het vooronderzoek niet absoluut is en gemilderd dient te worden ten aanzien van de pers om het recht op vrije meningsuiting voorzien in artikel 10 EVRM te waarborgen.

Artikel 57 van het Wetboek van Strafvordering dat betrekking heeft op het geheim van het gerechtelijk onderzoek, streeft dezelfde doelstellingen na van artikel 28quinquies van het Wetboek van Strafvordering en heeft eenzelfde draagwijdte, maar dan voor het gerechtelijk onderzoek.

In beide gevallen komt de beslissing over de toegang tot de documenten die onder het toepassingsgebied van artikel 28quinquies, § 1 of artikel 57 van het Wetboek van Strafvordering vallen, toe aan de gerechtelijke overheden.

Het komt toe aan de Federale Politie om na te gaan of artikel 6, § 2, 2° in combinatie met artikel 28quinquies, § 1 of artikel 57 van het Wetboek van Strafvordering hier dienstig kunnen worden ingeroepen om de openbaarmaking te weigeren.

Brussel, 22 december 2022.

F. SCHRAM
secretaris

L. DONNAY
voorzitter